

R
FRANCISCI
ZOANNETI

BONONIENSIS
IV. VT. DOCTORIS,

no esta
en lista
de libros

EQUITISQVE AVRATI,

Sacratissimi Imperatoris Ferdinandi primi &c. Confilia-
rii, & in Celeberrimo Ingolstadiensi Gymnasio or-
dinarii legum professoris primarii.

TRACTATUS DEFENSIONIS
Tripartite. ad l. vt vim. ff. de iust. & iur.

NEC NON TRACTATUS DE
Moribus Maiorum et longa consuetudine, ad
l. More Maiorum, cum l. sequenti,
ff. de iurisdic. o. iudic.

QVAE IN PRIMO OPERE
continentur, versa pagina summatim indicat.

AQVA NON SIT IET

QVI BIBERIT EX HAC

IN AETERNVM.

VENETIIS Apud Andream Arriuabenum. 1564.

Handwritten scribbles at the bottom of the page, including a large 'Z' and 'E R A'.

CON. SOC. MSV

Bibl. A

P A R T E P R I M A
D E F E N S I O N I S H A E C
C O N T I N E N T V R .

Defensio proprii corporis aduersus priuatos.

Defensio rerum.

Honoris proprii tuitio ab iniuria uerbali.

*Vbi & quando uita aliorum tam sanguine coniun-
ctorum, quam extraneorum sit nobis tuenda.*

Parte defensionis secunda .

*Defensio quatenus sit permissa: & quatenus incul-
pata tutela uim, nomenq; suum retineat.*

Quonã pacto probanda sit iudici legitima defensio.

*Iniuria personalis, quæ mortem non includat, quo-
modo propulsanda.*

Excessus moderatæ tutelæ quis & qualis sit .

Parte defensionis tertia.

*Defensio contra Magistratum, qualis Magistratus
erga subditos, & subditi erga Magistratum esse
debeant.*

*Magistratui quid contra legem Dei præcipienti, an
& quando sit parendum.*

*Auctoritas Conciliorum quanta sit contra obortas
hæreses, nouè traditur.*

*Tyrannus quis: & Rex seu Princeps quis: & an
Tyrannus, defensionis ergo, possit iustè interimi.*

ILLVSTRISSIMO
 CLEMENTISSIMO, ET
 CATHOLICO PRINCIPI,
Ac Domino Domino Alberto Comiti Pala-
uno Rhen, superioris, & inferioris
Bavariae Duci &c.

DOMINO ET PRINCIPI SVO
 longè benignissimo atq; colendissimo,
 FRANCISCVS ZOAN-
netius Iureconsultus. S. D.

MAXIMAM semper veteres,
 optimè Princeps, uirtutis
 partē in illo positam esse di-
 xerunt: qui de alijs bene
 mereri sedulò studeret. Si
 enim propter naturalem
 quandam inter homines cognationē nefas
 esse ducitur, hominem homini incommo-
 dum afferre: uicissim utiq; unum alteri in re
 bus honestis officiū præstare, æquissimū
 est censendum. Singuli porrò homines cum
 pluribus vndiq; cognationis naturæ circu-
 lis

13

TRACTATUS DEFEN- SIONIS TRIPARTITAE AD

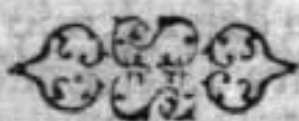
L. Ut vim. ff. De iustitia & iure. Fran-
cisco Zoanneto auctore.

Defensionis pars prima.

- 1 *Materiam. l. ut vim. ff. de iust. & iur. utilissimā esse, quæ & auditorum animos, iucundè ac suaviter demulceat.*
- 2 *Verba illa in textu, vim atque iniuriam, separatim accipienda.*
- 3 *Defendere corpus suum quisque tenetur, ex præordinata charitate: Alioquin peccaretur ab eo, ac si vim sibi ipsi intulisset.*
- 4 *Iniuriam quis sibi ipsi an inferre possit deciditur quod sic. nu. 5. 6. 7.*
- 6 *Corpus suum quis uulnerans, aut uulnerare ad nitens, civili etiam lege est puniendus.*
- 8 *Iniuriam uerbalem, non fieri uolenti & consentienti, sed realem.*
- 9 *Consensus et uolūtas hominis cōtra ius publicū adhibitus, inanis est, nihilq; prorsus operatur.*
- 10 *Membrorum suorum neminem esse dominum.*
- 11 *Defendenti proprium corpus, licet impunè occidere aggressorem inimicum, etiam clericum, aut sanctæ Rom. ecclesiæ Cardinalem.*
- 12 *Defensionem armatam esse Monacho permissā, contra Abbatem iniquum percussorem.*
- 13 *Sacra facienti, licet aggressorem suū citra etiā*
irregu

FLORENTINVS
LIBRO PRIMO
INSTITVTIONVM.

*Sub titulo ff. de iniuria & iure.
Lex tertia.*

VIM atque iniuriã propulsemus. Nã iure hoc euenit, vt quod quisque ob tutelam corporis sui fecerit, iure fecisse existimetur, & cum inter nos cognationem quandã natura constituerit: consequens est, hominem homini insidiari nefas esse.

TESTATUR M. T. Cicero, nulla re propius ad Deum homines accedere, quã salutem hominibus dando: consequens nimirum videtur, eum improba mente agi. qui cum homo creatus sit, alterius hominis vitę studet insidiari, ob id, & rursus idem alibi ait: nihil esse æquitati tam contrarium atque infestum, quã cõuocatos armatosque

homines: nihil iuri tam inimicū, quā vim ipsam. Meritò operæ precium facere Romana lex putavit, si laceſſitis & periclitantibus attulisset tutelam, si tutela modum aduersus iniurias (quoad eius fieri posset) sanctissimè præscripsisset. Quæ tantò etiam firmitus ac solidius planè humano generi cōstant, quāto euidentiùs & naturæ decreto, & gentium iure, eadem penè singula vehementer sunt comprobata. Dicendum itaque nunc nobis erit de sacrosancta illa Philosophia, quæ in defendendo homine creaturarū nobilissima creatura, defendisque rebus cuiusque proprijs, oīs versatur. Quare nos de re grauissima atque adeò vtilissima, quæ omnium animos sua vi iucunditate demulcere solet, in præsentia dicturi, explicationem verborum legis nobis propositæ agredimur.

† In primis, illis Iureconsulti verbis, vim atque iniuriam &c. intelligunt Angelus & Decius istud esse dictum copulatiuè, de vi cui omni non absit iniuria. Namque vis à magistratu citra iniuriam si inferatur, non est, inquiunt illi, propulsanda. Sed illorū explicatio parū mihi videtur probabilis: quoniā nobis quoque ius est, vim alias propellere, tametsi absque iniuria irrogetur, vt inferius cum Bart. dicemus, Quare separatim etiam eadem verba non incongrui poterunt accipi.

Colligatur hinc primò, quod a quoquam ob tutelam sui corporis contra imminens periculum fit, iure id fieri: quoniam hominem homini infidiari, nefas est. Proinde homini contra hominis infidias, meritò defensio licita.

† Ad quam defensionem nostri corporis iustam, ex præordinata charitate etiam tenemur, argu. l. præ

FRANCISCI
ZOANNETTI

BONONIENSIS

IV. VT. DOCTORIS,

EQVITIS QVE AVRATI, SERENIS.

*& optimi Imperat. Ferdinandi & c. Consiliarij, ac
in celeberrimo Ingolstadiensi Gimnasio ordi-
narij legum Professoris Primarij.*

DE MORIBVS MAIORVM

*& longa consuetudine Ad. l. More Maiorum. cum
l. sequenti. ff. de Iurisd. om. iud.*

INDICEM CAPITVM QVORVNDAM,

*que hoc in opere continentur, sequens
pagina indicat.*

AQVANONSIT IET

QVI BIBERIT EX HAC

IN AETERNVM

VENETIIS

Apud Andream Arriuabenum. M D LXIII.

INDEX CAPITVM

QVORVNDAM QVAE
hoc in opere continentur.

- 1 Ores maiorum quid sint, & quantum à consuetudine distent. folio. ij. in. §. sciendum quippè.
- 2 Moribus maiorum maioribusque ipsis quantum honoris ac reuerentiæ tribuendum. fol. iij. §. Neque mirum. Et à maiorū moribus recedere, periculi plenum esse. fol. v. §. Ex his ergò.
- 3 Consuetudines maiorum in ecclesia receptas, omnino retinēdas: & Catholicā ecclesiā cōsuetudine quoque constare. fol. viij. §. Quamobrē hinc optima.
- 4 Cæsaris esse munus, ne quid cōtra lōgā maiorū consuetudinē fiat, curare. fol. ix. §. Quæret tū fortè.
- 5 Ad consuetudinē introducēdā necessaria: & imprimis a quibus personis gigni possit, & quanto tempore, consuetudo. fol. ix. §. Qua in re.
- 6 Consuetudinem gigni an & quādo error prohibeat. fol. xxvij. §. Et est sciendum.
- 7 Consuetudo quæ nam rationabilis, quæ item irrationabilis sit censenda. folio. xxix. §. Varia de hoc. et fol. lvij. §. Ego equidem.
- 8 Cōsuetudo, q̄ sit iuri diuino, vel naturali, aut gētīū cōtraria, an et q̄ ualere possit. f. 34. §. Verū enim uerè.
- 9 Consuetudinē cōtra diuina præcepta mystica sacramentalia figurata, impiā, hereticā, ipsoq; iure inuolidā existimādā, fol. xxxvij. §. Vel consuetudo est.

- 10 Cōsuetudinē illā tā iure canonico quān civili inanē
dijudicādā, qua cōceditur alicui se dignitate siue ma-
gistratu absq; superioris licētia abdicare. Et quid de
Cæsare abdicāte sese absq; Sūmi Pontificis assensu
in electorum manibus Imperio . fol. xliij. §. Indē
nimirum. & in. §. Verūm iisdem. fol. xliiij.
- 11 Cōsuetudine ordinariā Iurisdictionē nō habēti tam
masculo quān fæminæ tribui. fol. xlv. §. Consuetu-
do quippè. fol. lxxij. §. Glossa. in ver. nec ipsa lex.
- 12 Imperator an beneficio populi Romani aut potius
iure suo iurisdictionē uniuerso in orbe habeat. f. lxiij.
§. ex glo. §. Dicebat dominus Vdalricus Zasius. &
fol. lxxvij. §. ex his proindē. Quo tādē locō impro-
bata Bart. & Doctōrū opinione, ac noua Zasi dāna
ta interpretatione, quid sit planē tenēdū ab auctore
statuitur: simulque de magistratibus ordinarijs à
Summo Principe creatis eadem traduntur.
- 13 Expilationē librorū Iurisprudētiae à Iustiniano Cæsa-
re factā, cām esse, quomius locos plurimos diffici-
les, legū interpretes assequi potuerint. f. lxx. §. Quip-
pè arbitror. & f. lxx. §. Enimuerò qui iurisdictionē.
- 14 Sententiā ac propemodū tenorē legis Regiæ, qua se-
natus populusq; Roma. suū imperium & potestātē
uni cōcessit (tametsi ea in iurisprudētiae libris nusquā
extet) ab auctore multis & efficacibus argumentis
ostendi. fol. lxxvi. §. Inserta legi Regia.
- 15 Confirmans actum an & quando uideatur illum ex
integro facere. fo. lxxij. §. In secunda parte.

MAGNIFICO, NOBILI,
ET DOCTISSIMO VIRO,

Domino Wolfgango Hallero, Sacratif.

Impera. Ferdinandi Primi &c.

CONSILIARIO, ATQVE

Sacri Rom. Imperii Secretario, amico
& domino amicissimo

FRANCISCVS ZOANNETTYS, S. P. D.

VPERIORIBVS diebus quum
ad Cæsarem Principis mei Baua-
ri iussu, Clarissime Hallere secū-
do Dannubij flumine nauigas-
sem, duo mihi in Austria (vt alia
plurima interim Regionis insi-
gnia taceam (& cognitu digna & exemplo me-
morabilia visa sunt; Vienna nempe primaria il-
lius ditionis vrbs, Senatusque Cæsareus gemi-
nus. optatam equidem ciuitatis politiã, & ma-
gnam in ea hominum frequentiam simulq; re-
rum copiam vehementer probaui. Ceterum pu-
blicam Magnificentiam, Templorū cum maie-
state antiquitatem, munitio-
num vrbs singula-
ri cum arte fortitudinem multo magis mira-
tus. Quibus nihilominus excellentiorem planē

ac

ac immortalī gloria prædicandum Cæsaris ip-
sius in serijs rebus peragendis ordinem prorsus
iudicavi. Nam & si quæ paratur vrbi illi muni-
tio aduersus magnos Solimani Turcicæ gentis
Regis conatus, mœnijs, vallis, aggeribus, fossis,
cuniculis, & bellicis tormentis, ingens in tota,
penè dixerim Europa, & hostibus terrori futu-
ra sit moles: attamen hiscè omnibus archanum,
nec non & inferiorē alterū, quē aulicum vocāt,
optimi Imperatoris nostri Ferdinandi Senatū
quibus nihil (hæc ad incomparabilem Cæsaris
nunquam profectò satis laudati gloriam, prudē-
tiam, atque pietatem vnice pertinent) in vitæ
civilis) mea quidem sententia) aut præstantius
aut Reipublicæ conducibilius esse potest, lon-
gissimis præfero spacijs. Sublimis hic & Angu-
stissimus: quem Clementissimus, inuictissimus
quæ Cæsar pater, & sapientissimus Rex filius,
nullo, nullo propemodum, intermisso die, pro
vsu & necessitatibus Reipublicæ, sua illustant
præsentia. Inferior ille, & in iure reddendo su-
biectis Imperio populis, virorumque spectabi-
lium numero frequentior. Sublimem istum (vt
illos duntaxat commemorem, quorum virtus
mihi familiarius cognita est) ingrediuntur per
pauci: at verò inter hos, summos quidem maxi-
mosque heroes, viri sunt duo pietate graues, elo-
quentia & eruditione illustres, sapientia & re-
rum benè gerendarum exercitatione vniuerso

REGISTRVM.

+ A B C D E F

Omnes sunt quaterniones præter
F duernionem.

VENETIIS

Apud Andream Ariuabenum.

M D L X I I I I .